

Paulo remimombe'ukwe Tito pegwarã epístola de Paulo a Tito

Paulo omondo kwatia Tito pegwarã

¹⁻⁴ Nde katu Tito, xe ra'y tee-rami, ereiko xe-vy. Hesu Cristo-rehe peteíxa jajerovia-gwi ojoe'yí voi nhande. Xe Paulo amondo-ta nde-vy xe nhe'ẽ kwatia-rehe. Xe Nhandejáry rembigwái va'e, Hesu Cristo remimondo va'e ave. Aipota ojeroviave hese he'yirã Nhandejáry oiporavo va'ekwe gwive. Aipota oikwaa porãve anhetegwa va'e Nhandejáry re'yí rekorã. Nhandejáry nhane moingove meme va'e ondive. Upe va'e nhe'ẽ-rehe ajerovia voi. Upéa-gwi ajapo inhe'ẽ.

Yma va'ekwe, “Amoingove va'erã íxupe oiko hagwã xe ndive opa e'ỹ reheve” he'i va'ekwe nhande-rehe Nhandejáry. Ha'e ijapu e'ỹ reheve he'i upéixa. Nde'i reíry voi. ãy oikwaa uka-ma katu nhande-vy yma he'í va'ekwe nhane renonderã mombe'u-vy. Hi'óra-py oikwaa uka-ma nhande-vy. Ombou va'ekwe inhe'ẽ oikwaa uka-vy nhande-vy. Koã nhe'ẽ, “Emombe'u katu, Paulo” he'i va'ekwe xe-vy Nhandejáry. Omombe'u uka va'ekwe xe-vy xe remimombe'urã Nhandejáry nhane resendehaty. Upéa-gwi ajapo joty inhe'ẽ.

Amondo-ta nde-vy Tito xe nhe'ẽ kwatia-rehe. Tande rexakwaa rei katu Nhandejáry Nhande Ru, Nhandejáry Hesu Cristo ave. Tane mbopy'agwapy ave katu.

*Paulo oipota Tito omoingo Hesu reroviaha
rerekwarã
(1 Tm 3.1-7)*

⁵ Aipota erejapo ãy xe ajapo e'ỹ va'ekwe. Upéa-rehe oroheja kuri Creta yvy y mbyte-py oĩ va'e-py. Emoingo tetã tetã-rupi Hesu reroviaha rerekwarã. Emoingo ingo katu íxupe xe nde-vy ha'e hagwe-rami. ⁶ Heko porã va'e emoingo herekwarã. Imandu'a porã meme hese va'e emoingo herekwarã. Hembireko reta e'ỹ va'e peteĩ voi hembireko va'e. Ta'y kwéry, tajýry kwéry ave ojerovia-ma ave Hesu Cristo-rehe va'e. Upeixagwa mante emoingo herekwarã. Oĩ gwembireko ndive e'ỹ oiko va'e. Oĩ naimba'ereroviáiry va'e ta'ýry. Oĩ ta'ýry nohendúi va'e inhe'ẽ, ojapose va'e rei ojapo va'e. Oĩ heta imandu'a vai va'e ta'ýry-rehe. Ani upeixagwa eremoingo teĩ Hesu reroviaha rerekwarã ramo. ⁷ Ha herekwa Nhandejáry nhe'ẽ-py ae onhangareko Hesu reroviaha-rehe. Upéa-gwi imandu'a porã hese va'e ae katu emoingo herekwarã. Oĩ ha'e seve oiko va'e, ipoxy pya'e a'e va'e, oka'u va'e, oporonupã va'e, oipotave tave rei ojúpe gwarã pirapire va'e. Ani upeixagwa eremoingo teĩ Hesu reroviaha rerekwarã ramo. ⁸ Onhomogwahẽ uka porã rei va'e-pe ae katu emoingo herekwarã. Oĩ ave gwĩ enterove va'e ndive ipy'a porã va'e, inhakã porã va'e, tekoha-rupi oiko va'e, Nhandejáry-pe omboete va'e, ójehe ipu'aka va'e. Upeixagwa heko porã va'e-pe ae katu emoingo herekwarã. ⁹ Togwerovia porã anhetegwa va'e nhe'ẽ ojehesa rerova e'ỹ reheve. Nhambo'e hagwe-rami, togwerovia joty omombe'u hagwã

anhetegwa va'e Hesu reroviaha-pe omokyre'ỹ hagwã. Onhe'ẽ mbojevvy va'e-pe, “Neremombe'u porãĩ” he'i va'erã. Upeixagwa ogwerovia tee va'e emoingo katu herekwarã. ¹⁰ Oĩ heta inhe'ẽngendu e'ỹ va'e. Onhe'ẽ rei oporombotavy-vy. Upéixa heta oĩ judeu reko-rupi oiko vyteri va'e, “Penhepirekytĩ uka katu” he'i va'e. ¹¹ Upeixagwa-pe, “Anive ere-hekombo'e rei teĩ ereiko-vy” ere ae katu íxupe. Omokirirĩ hagwã inhe'ẽ rei va'e-pe emoingo katu Hesu reroviaha rerekwarã. Gwĩ oporombotavy va'e ohesa rerova uka oiko-vy ójehe hógapy oĩ va'e gwive. Ohekombo'e rei-vy ohesa rerova uka ójehe. Oipota ójehe gwarã pirapire oporombotavy-vy. Upeixagwa-pe tomokirirĩ katu íxupe. ¹² He'i araka'e hese hi'arandu va'e Creta yvy pygwa:

“Ijapu meme Creta yvy pygwa” he'i. “Mymba poxy-rami oiko va'e. Ipituva ramo jepe, okaruse joty”

he'i araka'e ovy pygwa-rehe Creta yvy pygwa-rehe. ¹³ Anhetegwa voi upe hi'arandu va'e remimombe'ukwe. Upéa-gwi emandari ndari katu oporombo'e rei va'e-pe: “Anive erembo'e vai rei teĩ” ere ae íxupe. “Togwerovia porã ae anhetegwa va'e nhe'ẽ porã” ere íxupe.

¹⁴ “Tapehendu e'ỹ katu judeu kwéry remimombe'u rei. Teko rei remimombe'u ave tapehendu e'ỹ katu. Anhetegwa nhe'ẽ porã ae katu pehendu” ere íxupe kwéry. ¹⁵ Oĩ ipy'a potĩ va'e. Ndaipóri imongy'aharã. Oĩ ave ipy'a ky'a va'e, Nhandejáry-rehe ojerovia e'ỹ va'e. Hembiaapo porãse mo'ã oiko-vy, ha ojevavy joty oiko-vy, onhemongy'a rei joty oiko-vy. Ipy'a ky'a vaive ive

oho-vy. Upéa-gwi, “Anive erehekombó'e rei teĩ” ere oporombó'e rei va'e-pe. Ha'e kwéry ipy'a vai. Hembiaipo vai ramo jepe, notĩ kwaái joty okwa-vy. ¹⁶ “Oroheko kwaa-ma Nhandejáry-pe” he'i rei ójehe hikwái. Ha jahexa kwaa ramo katu hese, jaikwaa voi hekoha. “Ndohekokwaaíry nipo ra'e Nhandejáry-pe” ja'e hese. Nhandejáry rembijohu vai ojapo, nohenduséry inhe'ẽ. Ha iporã va'e katu ndojaposéi voi. Upéa-gwi, “Anive erehekombó'e rei” ere íxupe.

2

Paulo oipota Tito ohekombó'e porã Hesu reroviaha-pe

¹ Ha nde ae katu ehekombó'e porã Hesu reroviaha kwéry-pe. “Pehendu katu anhetegwa nhe'ẽ tekoha-rupĩ peiko-vy” ere íxupe.

² Ha ituja va'e kwéry katu: “Ani peka'u teĩ peiko-vy” ere íxupe kwéry. “Penhemboete uka pende rapixa kwéry-pe. Ójehe ipu'aka va'e-rami peiko katu. Perovia porã katu anhetegwa nhe'ẽ. Pejohayhu tee katu peiko-vy. Pejereko asy jave pekirirĩ joty katu peiko-vy” ere íxupe kwéry erenhemonhe'ẽ-vy.

³ Upéixa ave igwaigwĩ va'e kwéry-pe enhemonhe'ẽ katu: “Nhandejáry irũ reko-rupima peiko katu” ere íxupe. “Ani erenhe'ẽ rei rei teĩ nde rapixa-rehe. Ani ereka'u teĩ. Ereka'u ramo, ipu'aka va'erã opaixagwa rei nde-rehe. Ehekombó'e porã ae katu nde rapixa-pe” ere igwaigwĩ va'e kwéry-pe. ⁴ “Tekoha-rupĩ peiko pehekombó'e porã hagwã kunha omenda ramo

va'e-pe. Kunha omenda ramo va'e tohayhu oména kwéry-pe. Tohayhu ave omemby kwéry-pe ave. ⁵Toiko ójehe ipu'aka va'e-rami. Ojoeko-rupi porã toiko ome ndive hekopotĩ-vy. Topyta gwóga-py, tonhangareko omba'apo-vy. Taipy'a porã. Ome nhe'ẽ-rupi toiko. Tekoha-rupi toiko kunhagwe pono omonhe'ẽ vai uka Nhandejáry nhe'ẽ-rehe gwapixa kwéry” ere gwaigwĩ kwéry-pe.

⁶Upéixa ete kwimba'e kwéry ipyahu va'e-pe ave enhemonhe'ẽ katu: “Ójehe ipu'aka va'e-rami, peiko katu” ere íxupe.

⁷Ha nde ejehexa uka porã íxupe, nde reko-rami oiko hagwã kwimba'e kwéry ipyahu va'e. Erehekombo'e jave, ani erehekombo'e rei teĩ. Enhemboete uka katu íxupe kwéry. ⁸Anhetegwa va'e emombe'u íxupe. Peteĩxa emombe'u porã meme katu. Aipo ramo ne nhe'ẽ ombojevy va'erãgwe nane nhe'ẽ mbojevýi va'erã. Otĩ va'erã ne nhe'ẽ mbojevy-ta mo'ã va'ekwe.

⁹Ha onhemomba'apo uka va'e-pe enhemonhe'ẽ katu: “Pehendu meme katu nde járy nhe'ẽ” ere íxupe. “Oipota va'e gwive ejapo katu íxupe. Imbovy'a-vy ejapo íxupe. Ani erembohováí teĩ íxupe eremboete e'ỹ-vy. ¹⁰Ani eremonda íxugwi. Ejehexa uka porã ae katu íxupe. Embojerovia uka katu íxupe ndéjehe. Aipo ramo peteĩxa peiko meme katu ojehexa uka porã hagwã Nhandejáry rekoha, ojohu porã hagwã pende rexaháry Nhandejáry nhane resendehaty rehegwa nhe'ẽ” ere íxupe.

¹¹Nhandejáry nhande rexakwaa reihaty oikwaa uka-ma nhande-vy gwekoha nhande kwéry kente kwéry-pe nhane resende hagwã.

Upéa-gwi, “Enterove va'e resa-py peiko porã katu Nhandejáry-pe pemboete-vy” ere upe pygwa-pe. ¹²⁻¹³ Upéixa nhande resendeha ramo oiko-gwi, “Anive erejapo xe aipota e'ỹ va'e, ani erejapo nde erejapose va'e rei” he'i nhande-vy Nhandejáry nhande poriahuverekohaty. Ko yvy-py jaiko jave, iporã ae nhande pu'aka nhandéjehe. Iporã jaiko nhande rekoha jajejavy e'ỹ reheve Nhandejáry mbovy'a-vy, nhaha'arõ-vy íxupe. Nhandejáry Hesu Cristo ou tee jevy va'erã nhande rovasaharã. Nhane remiha'arõ ou tee jevy va'erã. Ha'e tuvixa mba'e, nhande resendeharã voi ha'e. Hendy mbaraete reheve, opu'aka reheve ou jevy va'erã. ¹⁴ Yma va'ekwe ojejuka uka nhande-rehe ha-py omboyke hagwã nhandéhegwi nhande rembiapo vaikwe, nhande py'a omopotĩ hagwã gwe'ýi marangaturã, nhande mokyre'ỹ hagwã jajapo porã hagwã. ¹⁵ Upeixagwa nhe'ẽ-py ehekombo'e mbo'e íxupe. Emokyre'ỹ upe pygwa-pe ojapo hagwã upéa nhe'ẽ. Ha henduse e'ỹha-pe katu enhemonhe'ẽ katu ojapo jevy hagwã. Nhandejáry nhe'ẽ-py enhe'ẽ. “Ha'e ae onhe'ẽ-py rei onhemonhe'ẽ” ani ereheja he'i nde-rehe. Ani ereheja nde-rehe onhe'ẽ vai.

3

Paulo omombe'u Hesu reroviaha rekorã

¹ Aipota eremombe'u ko nhe'ẽ Hesu reroviaha-pe:

“Ani nde resarái mburuvixa kwéry-gwi. Gwĩ omanda va'e nhande-rehe, ani nde resarái” ere íxupe. “Pene mandu'a meme katu hese pehendu hagwã inhe'ẽ” ere íxupe. “Pejapo katu

inhe'ẽ. Pene kyre'ỹ katu iporã va'e apo-vy.* ² Ani erenhe'ẽ rei rei teĩ avave-rehe. Ani penhorairõ teĩ penhonhe'ẽ mbojevy jevy-vy. Pende reko kirirĩ ae katu ojõupe. Pende py'a porã reheve ae katu ave pejogwereko" ere Hesu reroviaha-pe. ³ Are va'ekwe nhande kwéry ave jaiko vai va'ekwe. Nhane arandu e'ỹ va'ekwe jaiko-vy. Inhe'ẽ rendu e'ỹ-vy ave jaiko va'ekwe. Inhe'ẽ rei va'ekwe nhande mbotavy. Nhande pu'akái nhandéjehe va'ekwe opaixagwa ivai va'e teko rei ojapose va'e rei ojapo va'ekwe jajapo hagwã. Nhande py'a pohýi va'ekwe jaiko-vy. Nhane mandu'a meme va'ekwe nhande rembiapo vairã-rehe. Nhande rapixa mba'e jaipota rei nga'u va'ekwe. Ndaija'éiry rei nhande-rehe nhande rapixa. Nhande a'éiry ojóehe. ⁴ Ha Nhandejáry nhande resendeha ae katu, jajejavy ramo jepe ojehexa uka porã joty nhande-vy va'ekwe. Nhande poriahuverekoha voi, nhande rayhuha voi Nhandejáry. ⁵ Ha'e nhande resende va'ekwe. Ndaha'éi nhande rembiapo porãkwe-rehe nhande resende va'ekwe. Nhande poriahuvereko-gwi ae nhande resende va'ekwe. Upéi oiko-ma nhande py'a-py Nhe'ẽ Marangatu tee va'e, nhandemopotĩ hagwã, nhande reko tujakwe oipe'a hagwã nhandéhegwi, nhandembopyahu jevy hagwã jaiko-vy.* ⁶ Nhande py'a omohynyhẽ hagwã ombou va'ekwe nhande-vy Nhe'ẽ Marangatu tee va'e-pe ome'ẽ rei-vy. Hesu Cristo nhande resendeha nhande rayhu-gwi, ou va'ekwe Nhe'ẽ Marangatu tee va'e. Upéixa nhande resende

* **3:1** Rm 13.1; 1 Pe 2.13-14   * **3:5** Ef 2.8-10; 1 Pe 1.3

va'ekwe. ⁷ Nhane resende va'ekwe nhande-vy gwarã nhaha'arõ va'e ome'ẽ hagwã nhande-vy. “Ipy'a potĩ” he'i-gwi nhande-rehe nhande poriahuvereko-vy, oipota jaikove meme indive. Upéa-gwi, “Peiko porã katu” ere meme Hesu reroviaha-pe.

⁸ Anhetegwa voi ko nhe'ẽ ha'e va'e nde-vy. Iporã erejerovia ko nhe'ẽ-rehe. Upéa-gwi ani ne ate'ỹ teĩ erenhemonhe'ẽ-vy. Ne kyre'ỹ ae katu eremombe'u mbe'u-vy, Nhandejáry reroviaha imongyre'ỹ-vy imohembiapo porã hagwã. Upéixa hembiapo porã ramo, iporã voi katu. Enterove rembijohu porã hembiapo. Upéa-gwi enhemonhe'ẽ nhe'ẽ katu ereiko-vy ereporombo'e-vy.* ⁹ Oĩ onhonhe'ẽ-rehe rei onhonhe'ẽ mbojevvy jevvy va'e. Ani erepena teĩ inhe'ẽ rei va'e-rehe. Heta ijypykwe pykwe réry-rehe ani erepena teĩ. Judeu rekoha rehegwa nhe'ẽ-rehe, ani erenhonhe'ẽ mbojevvy jevvy teĩ. Ani nde poxy erenhonhe'ẽ mbojevvy-vy hese. Upeixagwa inhe'ẽ rei nanhane mombaraetéiry. Upéa-gwi ani erepena teĩ hese. Ani ne nhe'ẽngendu teĩ hese. ¹⁰ Oĩ ramo ndaijojaséiry va'e Hesu reroviaha ndive, “Anive erejapo upéa” ere íxupe. Nane rendúi ramo, “Ani erejapo upéa” ere jevvy íxupe. Mokõigwe ere íxupe. Upéi nane rendúi joty ramo, anive eremoirũ íxupe. ¹¹ Upeixagwa oheja ra'e Nhandejáry rape. Ojevavy va'ety rei oiko-vy. Ojekwaa porã hese, ojehexa porã ave hekoha vaiha. Upéa-gwi ani eremoirũ teĩ íxupe kwéry.

Paulo omombe'u omandu'aha onhe'ẽ apy-vy

---

* 3:8 1 Tm 1.3-4; 2 Tm 2.14

¹² Amondo-ta nde-vy Ártemas para'e, Tíquico para'e. Ogwahẽ ramo oho-vy nde ha-py, ne kyre'ỹ katu xe topa hagwã ereho-vy Nicópolis tetã-my. “Upe-py apyta-ta aha-vy ro'y jave” ha'e kuri xe py'apy-py xejéupe. ¹³ Ha Zenas preso oheja va'e mosẽ ukaha katu Apolo ndive oho-tama oyvy-gwi. Oho-tama jave, ne kyre'ỹ katu ave ipy-tygwõ-vy íxupe. Eme'ẽ íxupe hemikotevẽ oho mombyryve hagwã. ¹⁴ Taikyre'ỹ ave entéro Hesu reroviaha gwive hembiaapo porã hagwã, gwapixa remikotevẽ me'ẽ-vy, oiko rei e'ỹ hagwã oporopy-tygwõ hagwã oiko-vy. ¹⁵ Opa-ta xe nhe'ẽ. Entéro Hesu reroviaha a-py oiko va'e omombe'u uka-ta peẽ-my omandu'aha. Ore ave oromombe'u uka-ta ore mandu'aha pende-rehe. Entéro Hesu reroviaha ne ndive oiko va'e ore rayhu va'e, oromombe'u uka-ta ave íxupe ore mandu'aha. Peẽ kwéry-pe tapende rexakwaa rei katu Nhandejáry pende rovasa-vy. Amém.

Nhandejáry Nhe'ẽ New Testament in Kaiwá (BR:kgk:Kaiwá)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaiwá

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaiwá

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
7ba4d793-0e4f-5efd-8f91-509f2a6d9f6a